

Vurderingsgrundlag Bedst på Nettet 2008

Vurderingsgrundlag 2008				
1	KONVENTIONER 50 POINT			
1.1	Navigation			27
1.1.1	Kan man søge direkte fra en søgeboks på hjemmesidens forside?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0 p. 	Det skal være muligt at skrive i et søgefelt placeret på forsiden.	3
1.1.2	Når søgefunktionen benyttes, vises søgeresultatet da med: <ul style="list-style-type: none"> • Relevant søgning med sigende titel? • Resumé eller første del af teksten? • Søgeord markeret i teksten? <p>Er der mulighed for at sortere i søgehits?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Relevant søgning med sigende titel: 1 p. • Resumé eller første del af teksten: 1 p. • Søgeord markeret i teksten: 1 p. • Mulighed for at sortere i søgehits: 1 p. • Ingen søgemulighed er: 0 p. 	<p>- Søgefunktionen testes med 3 søgeord, der er relevante for den pågældende hjemmeside.</p> <p>- Søgeresultatet skal vise, at de angivne henvisninger med emneord eller beskrivelser er sigende – ikke '12-10-2002', 'index.html' og lign.</p> <p>- Det skal være muligt at sortere i søgehitsene, eksempelvis på dato eller emne.</p>	4
1.1.3	Er der på forsiden alternative indgange til hjemmesidens indhold? (F. eks. sitemap, alfabetisk indeks, visuel indgang, geografisk indgang)	<ul style="list-style-type: none"> • To eller flere indgange: 3 p. • Én indgang: 2 p. 	De alternative indgange kan være opbygget af links, f. eks. alfabetisk indeks og sitemap/oversigtskort over hjemmesiden.	3
1.1.4	Bevares navigationsmulighederne, når enkeltsider findes via søgemaskiner?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	Testes ved at søge på Google eller anden søgemaskine. Der svares Ja, hvis man let kan navigere fra den fundne enkeltside til hjemmesidens øvrige sider og forsiden.	2
1.1.5	Er basale navigationselementer til stede på alle sider, og er de placeret	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 4 p. 	Uanset hvor på hjemmesiden man er, skal man kunne finde	4

	samme sted på alle sider og med samme funktionalitet?	<ul style="list-style-type: none"> • Nej: 0 p. 	<p>ikoner for eller links til min. tre af følgende ting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • søgefelt • sitemap • alfabetisk indeks • hjem/til forsiden • kontakt • om hjemmesiden el.lign. <p>Det undersøges også, at navigationselementerne ikke ændrer placering på siderne ved skift mellem siderne, og at de bevarer samme funktionalitet.</p> <p>Pop-up, publikationer, print, selvbetjening etc er undtaget.</p>	
1.1.6	Opleves det nemt og enkelt at navigere på hjemmesiden?	<p>Opfyldes kravene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I høj grad: 6 p. • I nogen grad: 4 p. • I mindre grad: 2 p. • Kravene opfyldes ikke: 0 p. 	<p>Der gives point ved at undersøge f. eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anvendes der en "brødkrummesti" eller kan man vha. markering i navigationen se, hvor man er? • Er symboler forklaret og anvendt entydigt og konsekvent? • Er det visuelle udtryk gennemført på en konsistent måde på alle niveauer? • Er links nemme at identificere som links? (Det skal ikke være nødvendigt at mouse-over for at se, om der sker noget). 	6
1.1.7	Er titlen i headeren (f. eks. den øverste blå bjælke i Internet Explorer) beskrivende, så den er meningsfuld ved f. eks. tilføjelse til "Foretrukne" og ved søgeresultater i f. eks. Google.	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	<p>Testes ved at undersøge, om titlen i browserens øverste bjælke er beskrivende, så den er meningsfuld ved f. eks. tilføjelse til "Foretrukne" og ved søgeresultater i f. eks. Google.</p>	2
1.1.8	Findes der en udskrift-funktion, som producerer udskriftvenlige versioner af sider, som man typisk vil læse på	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0p. 	<p>Testes ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at klikke på Printervenlig version eller et ikon herfor, 	3

	papir? Får man hele teksten med, når man printer, og undgår man at få forstyrrende navigation med?		<p>hvis et sådan findes</p> <ul style="list-style-type: none"> • eller vælge Vis udskrift. 	
1.2	Webformidling			23
1.2.1	<p>Hvad er lixtallet?</p> <p>Lixtal er en måling af sværhedsgraden i sproget.</p> <p>Følgende lixtalsgrupper er mulige:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. -24: let tekst for alle læsere 2. 25-34: let for øvede læsere 3. 35-44: middel 4. 45-54: svær 	<p>Pointtildeling er omvendt proportional med sværhedsgraden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • - 34: 3 p. • 35-44: 2 p. • 45-54: 1 p. • 55-: 0 p. 	<p>Der udvælges en eller flere repræsentative sider rettet mod borgere (ikke mod f. eks. specialister) og lixtallet måles.</p> <p>(Det tilstræbes at tjekke lixtal på tekstbidder på ca. 800 anslag.)</p>	3
1.2.2	Sproglig formidling	<p>Opfyldes kravene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I høj grad: 5 p. • I nogen grad: 4 p. • I mindre grad: 2 p. • Kravene opfyldes ikke: 0 p. 	<p>Testes ved at undersøge f. eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er sproget enkelt og præcist? • Er sproget tilpas konkret og ikke for abstrakt? • Er der brugt "almene" ord og er fagudtryk forklaret? • Er der mange aktive udsagnsord og direkte tiltale ("du kan ringe til...")? • Står det vigtigste budskab først i teksten? • Er sætningerne korte og varierede? • Er den sproglige form ensartet? 	5
1.2.3	Indhold på engelsk	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 1 p. • Nej: 0 p. 	<p>Er der fra forsiden adgang til en side på engelsk, som beskriver institutionens/portalens aktiviteter og indeholder kontaktoplysninger?</p> <p>Der skal stå <i>english</i> eller være et engelsk flag.</p>	1

1.2.4	Udformning af designet	Opfyldes kravene: <ul style="list-style-type: none"> • I høj grad: 5 p. • I nogen grad: 4 p. • I mindre grad: 2 p. • Kravene opfyldes ikke: 0 p. 	Der gives point ved at undersøge f. eks.: <ul style="list-style-type: none"> • Er designet enkelt og konsistent? • Er der tilpas kontrast mellem tekst og baggrund? 	5
1.2.5	Er hjemmesiden læsevenlig og er det muligt at skimme den?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er der luft i lange tekster, f. eks. ved hjælp af mellemrubrikker? • Er typografi, linieafstand og spaltebredde passende? • Er det let at skimme teksten? 	2
1.2.6	Anvender siden ikoner eller anden grafik til at formidle indhold?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	Testes ved at undersøge, om siden anvender ikoner som symboler for indhold eller navigation. Ikoner kan enten bruges som supplement til menuen eller andre steder, hvor de fungerer som alternativ til tekst. Formålet med ikoner er at hjælpe mennesker med læseproblemer.	2
1.2.7	Er der mulighed for at få hjemmesidens tekst læst op?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0 p. 	Har hjemmesiden en oplæsningsfunktion på alle sider? Se f. eks. http://www.dmi.dk/dmi/index/danmark.htm Man kan i stedet for vælge på alle sider at linke til http://www.adgangforalle.dk/ , hvor brugeren kan hente en oplæsningsfunktion.	3
1.2.8	Er der et kort, letlæst resumé tilknyttet sider med lange, komplicerede tekster?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	Testes ved at se, om sider med komplicerede tekster giver adgang til læs-let version.	2

2	DIGITAL SELVBETJENING 50			
	<p>Ved digital selvbetjening forstås enten en funktion på egen hjemmeside eller via direkte link til funktion på ekstern side. Udviklingstrinnene i digitale serviceydelser er:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Downloade blanketter digitalt. 2. Bestille materiale. 3. Indsende oplysninger vha. webformular. 4. Fuld selvbetjeningsløsning med elektronisk afgørelse. 5. Online betaling. <p>(Danmarks Statistik og Videnskabsministeriet: Informationssamfundet Danmark 2006, s. 80).</p> <p>OBS! De deltagende hjemmesider skal gøre deres selvbetjeningsløsninger tilgængelige for vurdering i Bedst på Nettet. Dette gøres på følgende måde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. For kommunernes vedkommende vil det ofte være KMD's løsninger, det drejer sig om. Her bedes deltagerne indsende en liste over hvilke KMD-løsninger, hjemmesiden tilbyder. Herefter tester Bedst på Nettet løsningerne centralt. E-mail: bedstpaanettet@itst.dk 2. For andre selvbetjeningsløsninger indsendes ENTEN skærbilleder fra hele selvbetjeningsprocessen eller et log-in, der giver adgang. E-mail: bedstpaanettet@itst.dk 			
2.1	Nytteværdi			12
2.1.1	Tilbyder hjemmesiden digital selvbetjening?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja, i høj grad: 10 p. • Ja, i nogen grad: 6 p. • Ja, i mindre grad: 3 p. • Nej: 0 p 	<p>Der gives point på baggrund af et samlet skøn over antal og udviklingstrin ud fra følgende muligheder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Downloade blanketter digitalt. 2. Bestille materiale. 3. Indsende oplysninger vha. webformular. 4. Fuld selvbetjeningsløsning med elektronisk afgørelse. 5. Online betaling. 	10

2.1.2	Henviser hjemmesiden til borger.dk på forsiden eller siden med selvbetjening?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. • Ikke relevant: 2 p. 	Ved at henvise til borger.dk giver en hjemmeside indgang til den samlede, offentlige, digitale selvbetjening.	2
2.2	Brugervenlighed			38
2.2.1	Er der i hjemmesidens navigation en knap til "Selvbetjening" – en samlet indgang til al hjemmesidens digitale selvbetjening?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0 p. • Ikke relevant: 3 p. 	Siden skal give overblik over og adgang til de forskellige selvbetjeningsløsninger.	3
2.2.2	Kan man få overblik over sagsforløbet for hver enkelt selvbetjeningsløsning, inden man påbegynder selvbetjening?	<ul style="list-style-type: none"> • I høj grad: 6 p. • I nogen grad: 3 p. • Kravene opfyldes ikke: 0 p • Ikke relevant: 6 p. 	Det sagsforløb, som er knyttet til de enkelte løsninger, skal tydeligt fremgå, f.eks. om brugeren modtager kvittering ved indsendelse og oplysning om det videre forløb.	6
2.2.3	Gives der, inden man påbegynder selvbetjening, et overblik over sagsgang, hvilke dokumenter og oplysninger, der skal bruges i forbindelse med selvbetjeningen m.v.?	<ul style="list-style-type: none"> • I høj grad: 5 p. • I nogen grad: 3 p. • Nej: 0 p • Ikke relevant: 6 p. 	Siden skal give overblik over, hvilke dokumenter og oplysninger, det kræver at gennemføre selvbetjeningen.	5
2.2.4	Er brugerinformation og vejledning til de digitale selvbetjeningsløsninger dækkende og letforståelig?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 5 p. • Delvis: 3 p. • Nej: 0 p. • Ikke 	Testes på en større selvbetjeningsløsning. Dette kan f. eks. ske ved, at vejledningen optræder direkte i forlængelse af de enkelte trin/felter, og/eller at den kan	5

		<ul style="list-style-type: none"> • relevant: 5 p. 	<p>udskrives sammenhængende. Vejledningsteksten skal være formuleret i klart og kortfattet sprog, og der bør benyttes eksempler på korrekt udfyldelse (f. eks. "dato indtastes på formen åååå-mm-dd"). Andre muligheder for hjælp ved udfyldelsen kan f. eks. være i form af video eller flash.</p>	
2.2.5	Fremgår det tydeligt på de enkelte sider i selvbetjeningsløsningen, hvordan man kommer videre til næste trin?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0 p. • Ikke relevant: 3 p. 	<p>Det skal være let at overskue, hvordan man kommer videre til næste trin i selvbetjeningen, f. eks. i form af en fast placeret knap på hver side.</p>	3
2.2.6	Er det muligt at afbryde selvbetjeningen, gemme de trin, som er gennemført og genoptage den på et senere tidspunkt?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. • Ikke relevant: 2 p. 	<p>Det skal være muligt at gemme selvbetjeningen og optage den på et senere tidspunkt.</p>	2
2.2.7	Er der mulighed for personlig hjælp til de digitale selvbetjeningsløsninger?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 6 p. • Nej: 0 p. • Ikke relevant: 6 p. 	<p>F. eks. hotline, chat, e-dialog. Der skal tydeligt henvises til mulighederne.</p>	6
2.2.8	Anvendes digital signatur i de digitale selvbetjeningsløsninger, hvor en entydig personidentifikation er nødvendig?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja, der anvendes digital signatur: 6 p. • Man kan kun anvende en pinkode: 3 p. • Nej: 0 p. • Ikke nødvendig/ikke 	<p>Hvis der både kan anvendes digital signatur og pinkode, gives 6 p.</p> <p>Hvis der kun kan anvendes pinkode, gives 3 p.</p> <p>Læs evt. mere på http://www.digitalsignatur.dk</p>	6

		relevant: 6 p.		
2.2.9	Er der mulighed for adgang til egne data/egen sag?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. • Ikke relevant: 2 p. 	<p>Eksempler på hjemmesider, der giver adgang til egne data er:</p> <p>www.Sundhed.dk www.Minsu.dk www.gentofte.dk</p>	2

3 ÅBENHED OG NYTTEVÆRDI 50				
3.1	Findes institutionens/portalens adresse, telefonnummer og e-mailadresse på forsiden?	<ul style="list-style-type: none"> • Alle de nævnte data findes: 4 p. • Der mangler én type data: 2 p. • Der mangler alle eller to typer data: 0 p. • Ikke relevant: 4 p. 	<p>For nogle hjemmesider, f. eks. i nogle tilfælde portaler, er det ikke relevant at kunne finde kontaktoplysninger med alle data. Der gives 4 p. for ikke relevant, hvis det skønnes, at en borger ikke har behov for at finde alle disse oplysninger på den givne hjemmeside.</p>	4
3.2	Er der en oversigt over institutionens/portalens og kontorers/funktioners e-mailadresser?	<ul style="list-style-type: none"> • Begge dele: 4 p. • Kun hovedpostkasser: 2 p. • Kun afdeling/funktion: 1 p. • Ikke relevant: 4 p. • Ingen af delene: 0 p. 	<p>Placeres under "Om hjemmesiden", "Kontakt", "Organisation" eller lignende.</p>	4
3.3	Er der angivet kontaktperson med e-mailadresse og telefonnummer for hvert overordnet emne på hjemmesiden?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	<p>Der gives point, hvis der er tale om et gennemgående træk.</p>	2
3.4	Er det oplyst, hvordan institutionen/portalen håndterer e-mailhenvendelser?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 5 p. • Nej: 0 p. 	<p>Det skal være beskrevet, hvordan e-mailhenvendelser håndteres: Kvittering, svartid, længde på evt. sagsbehandlingstid. Skal fremgå sammen med hjemmesidens kontaktoplysninger, f. eks. under "Kontakt" og andre steder, hvor information om</p>	5

			henvendelser til institutionen omtales.	
3.5	Er der mulighed for krypteret e-mailkommunikation med institutionen/portalen?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0 p. 	<p>Skal fremgå af teksten sammen med hjemmesidens kontaktoplysninger, f. eks. under "Kontakt" og andre steder, hvor information om henvendelser til institutionen omtales (BEMÆRK: eDag2-logo er ikke tilstrækkeligt).</p> <p>Læs evt. mere om sikker e-post:</p> <p>Digital signatur</p>	3
3.6	Giver hjemmesiden adgang til at se i offentlige arkiver for institutionen?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. • Ikke relevant: 2 p. 	<p>Der gives points, hvis man kan søge i sager eller dokumenter, der ikke indeholder personfølsomme data.</p> <p>Se for eksempel Nem Indsigt i Syddjurs Kommune:</p> <p>NemIndsigt</p>	2
3.7	Kan man abonnere på nyheder fra institutionen/hjemmesiden via e-post, SMS, RSS-feeds eller tilsvarende format?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0 p. 	<p>Nyhedsbrev/nyheder sendes automatisk, når de foreligger, eller der sendes e-post, SMS-besked, RSS-feed eller lignende, når der er ændringer på hjemmesiden, eller et nyhedsbrev/nyheder foreligger på hjemmesiden.</p> <p>Ved brug af RSS skal RSS-logoet optræde.</p>	3
3.8	Udnytter hjemmesiden mediets muligheder til at skabe dialog med brugerne i form af chat, debatfora, vejledende afstemninger m.m.?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 6 p. • Nej: 0 p. 	<p>Det vurderes, hvorvidt mulighederne faktisk anvendes, f. eks. om der foregår (eller for nylig har foregået) en debat.</p> <p>Der gives også point, hvis der på hjemmesiden er bevis for, at der inden for 6 måneder er foregået dialog af den nævnte slags. Det kan f. eks. være i form af resultater af</p>	6

			<p>en afstemning.</p> <p>Bedst på Nettets brugervurdering tæller ikke med, da den bedømmes særskilt.</p>	
3.9	Udnytter hjemmesiden mediets muligheder for multimediel præsentation af indhold?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	Er der på hjemmesiden brugt multimedier (f. eks. flash, animation, lyd- og videoklip m.m.) til at formidle indhold?	2
3.10	Fremgår det, hvornår hjemmesiden sidst blev opdateret?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	<p>Der skal være dato for opdatering på alle sider.</p> <p>Datoangivelse på forsiden kan være i forbindelse med en nyhed.</p>	2
3.11	Har institutionen/hjemmesiden en privatlivspolitik, som er offentliggjort på hjemmesiden?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 3 p. • Nej: 0 p. 	<p>Er der information om, hvorvidt organisationen anvender de oplysninger, der logges, når man besøger hjemmesiden (og i givet fald, hvordan)? Er der information om, hvordan cookies anvendes?</p> <p>Informationen bør ligge på forsiden eller under "Om hjemmesiden".</p>	3
3.12	Gennemføres der brugervurderinger på hjemmesiden?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 14 p. • Nej: 0 p. 	<p>Der gives point, hvis:</p> <p>Hovedresultater af brugervurdering gennemført højst 12 måneder inden vurderingen er tilgængelige på hjemmesiden</p> <p>eller</p> <p>brugerundersøgelse ved hjælp af Bedst på Nettets brugervurderingsmodul gennemføres i vurderingsperioden.</p>	14

4	TEKNISK TILGÆNGELIGHED 50			
	<p>Kategorien "Teknisk tilgængelighed" indeholder kriterier, der er en forudsætning for, at alle brugere kan få adgang til indholdet på en hjemmeside. Alle brugere benytter nemlig ikke de samme tekniske løsninger. Nogle benytter særlig software i form af et hjælpemiddel som f. eks. et oplæsningssystem, mens andre benytter et andet styresystem end Windows og en anden browser end Internet Explorer. Der er også brugere, der benytter en pc med en sort/hvid skærm eller en anden hardware end en almindelig pc som f. eks. en PDA eller et særligt hjælpemiddel. Der er derfor tale om kriterier der, hvis de ikke efterleves, udelukker en stor gruppe brugere fra overhovedet at få adgang til indholdet – ikke kun de handicappede.</p> <p>Tallene i kantet parentes henviser til "Web Content Accessibility Guidelines 1.0" fra W3C/WAI (WAI). Se http://www.w3.org/TR/WCAG10/</p> <p>Kriterierne kan testes ved brug af såvel en Microsoft Internet Explorer (IE) browser som en Mozilla Firefox browser. Der er i vejledningen til de enkelte kriterier link til, hvordan man kan teste ved brug af den ene eller begge løsninger. Til at teste via IE kan værktøjet Tilgængelighedsværktøjslinje, som er en dansk oversættelse af Web Accessibility Toolbar, benyttes. Den kan downloades gratis fra Internettet på http://www.wat-c.org/WAT/versions/dk/wat-dk.html.</p> <p>Til at teste ved brug af Mozilla Firefox kan værktøjet Web Developer benyttes, og det kan downloades gratis via Mozilla Firefox her: https://addons.mozilla.org/da/firefox/addon/60</p> <p>NB!</p> <p>Kategorien teknisk tilgængelighed indeholder kriterier, som er en forudsætning for, at alle kan få adgang til indholdet på en hjemmeside. En hjemmeside skal derfor opnå mindst 75 % af de mulige point i denne kategori for at blive nomineret til en pris.</p>			
4.1 [3.2]	<p>Er hjemmesiden udarbejdet i valid HTML?</p> <p>(Hermed menes, om dokumentet overholder de officielle, formelle grammatikker, og om det indeholder en dokumenttypeerklæring, der henviser til en publiceret DTD).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 8 p. • Delvist: 4 p. • Nej: 0 p. 	<p>At benytte valid HTML er en forudsætning for, at hjemmesiden kan benyttes af alle, uanset hvilket styresystem eller hvilken browser der benyttes.</p> <p>Der er mange måder en hjemmeside kan fejle på, således at den i testen vil fremstå som ikke valid. Men der er også forskel på, hvor graverende disse fejl er - eller rettere: om de afslører, at hjemmesiden bestræber sig på at gøre tingene korrekt. Det er derfor muligt at få point, selvom</p>	8

			<p>siden ikke er 100% valid - det anføres som "Delvist". Dette kræver, at der er tale om maksimalt to fejl (sjuske/cms fejl), der så muligvis går igen mange gange, eller at der er maksimalt fire fejl på en side (sjuskefejl), men kun én gang hver. I begge tilfælde skal siden have angivet en dokumenttypeerklæring (doctype) samt et tegnsæt.</p> <p>Om hjemmesiden valideres tjekkes på: http://validator.w3.org/. Det kan også tjekkes ved brug af ovennævnte værktøjer. Se her hvordan.</p>	
4.2 [9.2]	<p>Kan samtlige elementer med egen grænseflade anvendes på en enhedsuafhængig måde?</p> <p>(Med en enhedsuafhængig måde menes, at brugeren kan kommunikere ved hjælp af sin foretrukne input-enhed: mus, tastatur, tale, hovedmus, enkeltkontakt eller andet. Det er f. eks. ikke nok at bruge HTML-attributten "onclick", man skal også benytte "onkeypress").</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 8 p. • Nej: 0 p. 	<p>Mange kan eller vil ikke benytte musen. Det er derfor vigtigt, at man kan få adgang til al funktionalitet på siden også uden brug af mus.</p> <p>Sådan tjekkes, om sidens funktionalitet kan benyttes uden brug af mus.</p>	8
4.3	<p>Ligger publikationer, rapporter og andet materiale i html efter statens standard for elektronisk publicering?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle: 4 p. • Halvdelen: 2 p. • Ingen af publikationerne på hjemmesiden ligger i tilgængeligt format: 0 p. • Ikke relevant, for der ligger ingen publikationer: 4 	<p>Læs Netpublikationer - statens standard for elektronisk publicering.</p> <p>Hvis det skønnes, at institutionen/portalen ikke har nogen relevante publikationer, der burde være på hjemmesiden, gives 4 p. for ikke relevant.</p>	4

		p.		
4.4 [12.4]	Er der knyttet en label til alle formular-kontroller i html - som f. eks. radioknapper, checkbokse og inddateringsfelter, og er labelen placeret korrekt?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 6 p. • Nej: 0 p. 	<p>Et inddateringsfelt, en radioknap, en checkboks og andre typer formular-kontroller vil normalt have en nærliggende etiket. Denne etiket er med til at fortælle alle brugere, hvilket element, der er tale om. Men etiketten er ikke "synlig", hvis man læser siden med brug af en skærmlæser, og derfor skal man knytte en label til alle kontroller. Dette gælder i øvrigt al form for maskinel aflæsning – som f. eks. aflæsning af søgeroboter m.m.</p> <p>Sådan tjekkes det, at der er tilknyttet labels.</p>	6
4.5 [1.1]	Er den information, der præsenteres via et billede eller et andet ikke-tekstligt element også til rådighed som en sigende alternativ tekst? (Med andet ikke-tekstligt element menes f. eks. grafisk tekst, ikoner, symboler, imagemaps, animationer, scripts, applets, rammer, programobjekter, afstandsmarkeringer, grafiske knapper samt lyd- og videoklip).	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 5 p. • Nej: 0 p. 	<p>Den alternative tekst skal kunne give en rimelig forklaring på indholdet af billedet/det ikke-tekstlige element samt fortælle, hvilken funktion grafikken har med henblik på brug af en skærmlæser.</p> <p>Sådan tjekkes, om der er lavet sigende alternative tekster.</p>	5
4.6 [13.1]	Kan man ud fra teksten på alle links forstå, hvor de fører hen?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 5 p. • Nej: 0 p. 	<p>Mange hjemmesider er bygget op med små bidder af en tekst efterfulgt af link som "Klik her", "Læs mere", "Læs artikel" eller "Klik for at læse mere". "Læs mere" fortæller ikke brugeren, hvor linket fører hen. Mennesker, der benytter skærmlæsere, vil typisk lave en liste over link på siden for at få et hurtigt overblik over sidens navigationsmuligheder. "Læs mere" giver ikke</p>	5

			<p>noget overblik og ingen reel viden om hvilke links, der findes på en side. Dette gælder i øvrigt al form for maskinel aflæsning – som f. eks. aflæsning af søgerobotter m.m.</p> <p>Sådan tjekkes, om målet for alle links er klart identificeret.</p>	
4.7 [2.1]	Er al information tilgængelig, hvis farver slås fra?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	<p>Det er vigtigt, at information ikke gives ved hjælp af farver alene, idet dette er et problem for eksempelvis farveblinde. Man bør altså ikke have en formulering á la "Noter i den grønne boks", hvis det ikke på anden måde angives, hvilken boks, der er tale om.</p> <p>Sådan testes, om informationen er tilgængelig, hvis farver slås fra.</p>	2
4.8 [5.3]	Giver en tabel, der benyttes til layout, mening, når den præsenteres lineært?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 4 p. • Nej: 0 p. • Tabeller benyttes ikke: 4 p. 	<p>Tabeller må ikke bruges til layout, da de er problematiske for maskiner at aflæse. Hvis der alligevel benyttes tabeller, skal de give mening, når de præsenteres lineært.</p> <p>Når man benytter tabeller til at præsentere indhold, tænker man normalt ikke over, hvordan dette indhold "ser ud" for mennesker, der f. eks. ikke kan se og skal have al information læst op via en skærmlæser og en talesyntese, der typisk vil læse vandret hen over en side. Præsentationen må derfor ikke lægge op til, at man læser lidt opad, lidt ned og lidt hen, ligesom tekst- og indholdselementer ikke skal blandes.</p> <p>Sådan tjekkes, om en tabel giver mening, når den præsenteres lineært.</p>	4

4.9 [5.1]	Bliver overskrifter for rækker og kolonner identificeret i datatabeller? (Med datatabel forstås en tabel, der anvendes til at præsentere struktureret data – ikke til layoutformål. I html hedder overskriften for en datatabel <th>)	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. • Datatabeller benyttes ikke: 2 p. 	Datatabeller er tabeller, hvor man har opstillet informationer i rækker og kolonner for at skabe større overskuelighed over informationerne. Overskrifter benyttes af brugere, der benytter en skærmlæser. Sådan tjekkes, om der er overskrifter på rækker og kolonner i datatabeller.	2
4.10 [5.2]	Anvendes mark-up for at sammenholde dataceller og celler med overskrifter i datatabeller med to eller flere logiske niveauer af rækker og kolonner? (Med datatabel forstås en tabel, der anvendes til at præsentere struktureret data – ikke til layoutformål)	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. • Datatabeller benyttes ikke: 2 p. 	At datacellerne sammenholdes er væsentligt for brugere, der benytter en skærmlæser. Sådan tjekkes det, om der er anvendt mark-up.	2
4.11 [12.1]	Hvis der bruges frames eller iframes, er de da tildelt sigende titler?	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. • Ingen frames: 2 p. 	Frames på en hjemmeside kan fungere med en skærmlæser, hvis hver frame har en sigende titel, der fortæller om framens indhold. Man kan så fra tastaturet skifte mellem forskellige frames. Sådan tjekkes om der er benyttet frames og om de har sigende titler.	2
4.12 [3.5]	Anvendes overskriftselementer til at videregive information om dokumentstruktur og ikke for at opnå et bestemt design? Og anvendes de i overensstemmelse med specifikationen? (I html anvendes H2 eksempelvis til at angive et underafsnit til H1).	<ul style="list-style-type: none"> • Ja: 2 p. • Nej: 0 p. 	De enkelte sider/dokumenter skal være struktureret rigtigt med angivelse af overskrifter og niveauer. Det vil sikre, at siden kan læses korrekt op, og at brugeren forstår strukturen på en tekst, uanset om han/hun har adgang til den visuelle præsentation. Sådan tjekkes det, om der er anvendt overskriftselementer, og om dette er gjort korrekt.	2